

ТЕАТРАЛІЗОВАНА ВИСТАВА «ГАЛЯВИНА ДОБРА ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ»

Дата _____

Клас _____

Мета (очікувані результати): після виховного заходу учні зможуть: пояснити значення слів «добро» і «зло»; зрозуміти зміст тверджень: «Люби ближнього свого, як себе самого», «Стережись злого, чини добро», «Життя дано людині на добрі справи», «Дружба — найбільший скарб»; визначити чинники, що впливають на культуру поведінки; розробити правила для учнів; бути відповідальним у дружньому ставленні один до одного; проводити агітацію серед молодших школярів про почуття порядності, милосердя, терпимість; допомагати і навчати одне одного першооснов — ДОБРА, ЛЮБОВІ, ВВІЧЛИВОСТІ; відстоювати свою думку; усвідомлювати неминучість кари за вчинене зло; робити висновки та аналізувати поведінку інших.

Хід заходу

Звучить музика. На галявині з'являється Фея Ввічливості.

Фея Ввічливості

Заходьте до зали, будь ласка!
Я казку хочу вам розповісти.
Є двері золоті, чарівні
Далеко десь на світі,
Якщо ті двері чарівні
Ми зможемо відкрити,
В країні Ввічливій тоді
Залишимося жити.
А перш за все, я від душі
Скажу слова вам щирі:
На цілім світі треба жить
У дружбі, щасті, мирі!

Учениця (здивовано)

Як нам бути, що робити?
Як нам двері відчинити?

Буратіно

Ключик є, та справа в тім —
Не відчиниш двері ним...

Фея Ввічливості

Слова незвичні ви скажіть —
Відчиняться вам двері вмить.

Учениця. Відчиніться, дам цукерку!

Буратіно. Відчиніться, пригощу яблучком! (Пауза.)

Учениця і Буратіно (разом). Не відчиняються!

Учениця. Давай спробуємо разом!

Учениця і Буратіно (разом). Двері, відчиніться, будь ласка!

Двері відчиняються. Фея Ввічливості показує чарівний ключик. На сцені — група дітей. Звучить пісня «На добро і надію» (муз. О. Жулинського, сл. В. Гутник та О. Кононенко)

Фея Ввічливості. Я вітаю, друзі, вас!

Щиро запрошую на галявину ввічливості!
Сію я в дитяче серденько
Сійся, родися, ніжне «Будь ласка!»,
Вдячне «Спасибі», «Вибач» — тремтливе.
Слово у серці, як зернятко в ниві.

«Доброго ранку!», «Світлої днини!» —
Щедро дарую я людям, дитині.
Мова барвиста, мова багата,
Рідна і тепла, як батьківська хата.

У ч е н ь (з галявини)

Гречність — ввічливість, порядність,
Розуміння, чуйність, доброзичливість,
Щирість — це цілий синонімічний ряд.

У ч е н и ц я. Іванку, а що означає слово *гречність*?

1-й учень. Гречність — дотримання правил пристойності, виявлення уважності, люб'язності.

2-й учень

Люб'язність, привітність,
Коректність, тактовність,
Завжди допоможуть в житті.
Шана, повага, обачність і ласка,
Врятують від зла і біди.
Гречно поведься, гречно зростай,
Гарні слова ти вживай зазвичай!
Друзів багато набудеш тоді,
Які не залишать ніколи в біді!

3-й учень (читає прислів'я):

За добре слово не платять грошей, а скажеш — усім приємно.

З другом говори ввічливо: від грубого слова близький стає чужим.

Слова щирого вітання дорожчі за частування.

Ф е я В в і ч л и в о с т і. Але ви не одразу стали такими уважними, слухняними, добрими, чесними. Послухайте, які випадки траплялися з нашими дітьми.

Діти на галявині сідають на пеньочки і слухають вірші «Сашко», «Дивний звір», «Неввічливий ведмідь».

1-ш а д и т и н а

САШКО

В переповненім трамваї,
Сашко з м'ячем сидить.
А біля нього згорблений,
Старий дідусь стоїть.
Хтось до Сашка звертається:
— Чи вас у школі вчать,
Як місце дати старшому,
Як старших поважать?
— Та вчать, — Сашко відказує,
Але у дану мить
Розпочались канікули,
І нас ніхто не вчить...

Ф е я В в і ч л и в о с т і. Отже, і ви не забувайте: дорослим місце уступайте!

2-г а д и т и н а

ДИВНИЙ ЗВІР

У хаті в нас з недавніх пір,
Завівся дуже дивний звір.
Живе собі і геть не йде,
Звуть його «Не-знаю-де!»
Учора тільки я заснув,
Мої штани він проковтнув.
Та що там одні ті штани?

А кольорові олівці?
А мій улюблений блокнот,
А синій зошит мій для нот?
Хустинок п'ять, шкарпеток шість!
То він мене вже скоро з'їсть!
Відстати я його просив,
Цукерки я йому носив,
Усе дарма!
Прокинусь — знов чогось нема!
— Ну годі з мене! — я сказав,
Я за порядком стежить став.
В шухляду клав я олівці,
І вшав на стілець штанці...
Безладдя звів я нанівець,
І звірові прийшов кінець!

Фея Ввічливості. Діти, а може, у когось з вас, живе цей дивний звір
Не-знаю-де?

Будьте старанні, будьте слухняні,
Він і сам від вас піде,
Дивний звір Не-знаю-де.

3-т я д и т и н а

НЕВВІЧЛИВИЙ ВЕДМІДЬ

Жив собі ведмідь-гультяй.
Знав єдине слово «Дай!»
— Дай-но меду! Дай малини!
Дай і риби, і калини!
— Ну й неввічливий Бурмило! —
Дорікали крокодили. —
Чи ж тобі завчити важко
Чарівні слова «Будь ласка!»?

Фея Ввічливості. Коли вітаємось, говоримо...

1-ша д и т и н а. Здоровенькі були!

2-га д и т и н а. Доброго дня!

3-т я д и т и н а. Вітаю!

Фея Ввічливості. Коли звертаємось з проханням, говоримо...

1-ша д и т и н а. Прошу, дозвольте, будьте ласкаві, ласкаво просимо!

Фея Ввічливості. А коли вибачаємось, треба говорити...

2-га д и т и н а. Перепрошую, вибачте, прошу пробачення, з вашого до-
зволу!

Фея Ввічливості. Прощаючись, не забувайте говорити...

3-т я д и т и н а. На все добре! До побачення! До зустрічі! На добраніч!

Фея Ввічливості

До всіх сердець, як до дверей,
Є ключики малі.
Їх кожен легко підбере,
Якщо йому не лінь.
Ви, друзі, знайте, знайте:
Їх запам'ятать неважко,
Маленькі ключики твої
«Спасибі» і «Будь ласка».

Звучить пісня «Доброта» (муз. Т. Назарової-Метнер). Виконується танок.

У ч е н и ц я

Хто до нас так поспішає,
Сильний вітер наганяє?

Звучить музика. На галявину забігає Розбишака-Заважака.

Розбишака-Заважака

Привіт! Я теж цю пісню знаю!
Хоча співать не дуже полюбляю...
Я більше люблю усім заважати —
Стріляти птахів, їх за хвіст хапати!
Стрибати, скакати, дражнити дітей —
Я жвавий, веселий, все в мене ОК!

Марійка

Зачекай-но, зачекай,
Ти себе не вихваляй!

Розбишака-Заважака

Гаразд! *(Махає рукою.)*
Якщо я Розбишака-Заважака,
То ви — невиховані задаваки!

Марійка

Ні, ти помиляєшся! Наші діти
Чемні, добрі, ввічливі, щирі і привітні!

Розбишака-Заважака

Ні, ні, ні! Все навпаки!
Найскромніший, найвихованіший,
Найчемніший — це лише я!

Марійка. Гаразд! Зараз ми перевіримо, який ти чемний, вихований.

1-ша дитина. Якщо твій найкращий товариш випадково впаде, скажи, будь ласка, що ти робитимеш?

Розбишака-Заважака. Ой! Покажу на нього пальцем, буду голосно сміятися, щоб він бачив, що я зовсім не засмутився! Справжній товариш не любить засмучувати своїх друзів!

Діти. Як тобі не соромно!

2-га дитина. Скажи, будь ласка, як треба ставитися до дівчаток?

Розбишака-Заважака. Дівчаток не буду помічати, не даватиму їм ніде проходу! Ставитиму підніжки, лякатиму й показуватиму язика!

Діти. Як тобі не соромно!

Марійка. Я бачу, хвороба у тебе страшна. *(Крутиться, розглядає.)* Спокійно, спокійно, ось тут ти присядь. Уважно всіх слухай і про себе дізнаєшся.

1-ша дитина. Марійко, а давай розповімо нашій Заважаці декілька історій.

Все — із доброго чи злого —
Починається з малого;
Листя виросте з листочка,
З нитки витчеться сорочка,
Хліб — з маленької зернини,
Дощ — із чистої краплини.

ЖАХЛИВІ СЛОВА

Дівчинка гарненька,
Хлопчик чепурненький.
Посварились у дворі,
Щось не поділили в грі:
— Ти дурна!
— Ти дурень сам!
— Ну, тобі я зараз дам!

Так кричали діти,
Що здійнявся вітер.
Сонечко злякалося,
В хмару заховалося.
І пожовкла вся трава,
Бо отруйні ті слова.
Геть побігло літо,
На малят сердите.
Листя враз поопало,
Випав сніг. Зима настала.
Є слова жакливі,
Є слова лайливі.
Не повинні діти,
Слів тих говорити.

ЗАБІЯКА

Там, де він, там завжди бійка,
Плачуть Петрик і Марійка.
Повтікали кури з двору,
Кіт чкурнув аж у комору.
Песик в буду заховався —
Розбишаки налякався.
Всіх образив Коля Раков,
Хуліган і забіяка.

БРЕХУНЕЦЬ

Був би хлопець молодець,
Якби був не брехунець.
Його в школі посварили —
Він сказав, що похвалили.
Поламав шкільну лінійку,
А звалив це на Андрійка.
З'їв варення повну банку —
Звинуватив в тім Оксанку.
Всіх він дурить прямо в очі,
Гратись з ним ніхто не хоче.

Звучить спокійна музика.

Марі й к а. Діти, послушайте, яка чарівна музика звучить. Хто до нашої галявини поспішає?

З нетерпінням кого дівтора чекає?

Д і т и. Добру Фею!

З'являється Фея Доброти.

Ф е я Д о б р о т и

«Доброго ранку!» — мовлю за звичаєм,

«Доброго ранку!» — кожному зичу я.

«Доброго ранку!» — вам діти бажаю,

«Вечором добрим» — гостей я вітаю.

Ви усміхніться у відповідь людям,

Добрі слова ж бо для кожного любі!

Звучить музика, з'являються гноми. Батько, син, онук заходять, охаючи, стогнуть.

Ф е я Д о б р о т и. Що з вами трапилось, любі гноми?

Г н о м и (*разом*). Ми захворіли на якусь незнайому хворобу.

У нас все болить, нас ламає,

А температури проте немає.

Ф е я Д о б р о т и. Заспокойтесь, не хвилюйтесь, я в біді вас не залишу.
(*Чарівною паличкою торкається гномів.*)

О, та ви захворіли на страшну хворобу — хворобу неввічливості.

Прошу вас сісти!

О н у к. Я повинен сісти першим!

С и н. Я вищий від тебе, мені треба сісти першим!

Д і д у с ь. Я — найстарший серед вас, я закінчив перший клас!

(Сідають, але не на свої місця.)

Ф е я Д о б р о т и. Спокійно, сідайте кожен на своє місце!

(Гноми сідають правильно: кожен на свій стілець, але гоїдаються.)

Спокійно сидіть на стільцях, не гоїдайтесь.

Будьте уважні і всім усміхайтесь!

Звучить пісня «Справжній друг» (муз. Б. Савельєва, сл. М. Пляцковського).

Ф е я Д о б р о т и

Я бачу — хвороба від вас відійшла,

Пісня вам у цьому допомогла.

Що ж, у коло з дітьми ставайте

Усі разом гру починайте!

Проводиться рухлива гра «Карусель».

У ч е н и ц я

Що за диво чудернацьке стало?

Наче Книжка до нас в гості завітала,

Діти, Книжка ця чия?

Р о з б и ш а к а-З а в а ж а к а (насуплено, сором'язливо). Це моя.

К н и ж к а

Я у тебе не в пошані,

Звідкіля це на мені

Плями сині та масляні?

Подивися, от сторінка:

Намальована хатинка,

Під хатинкою маля,

І написано: «Це я».

А за дві сторінки далі,

Різні звірі небували:

Сині, жовті та рябі,

Що й не снилося тобі!

Люди кажуть...

У ч е н и ц я

Ой, чия ти?

Як тебе тепер читати?

Скільки ми читали книг,

А не бачили таких!

Гей, тікай-но ти подалі.

Р о з б и ш а к а-З а в а ж а к а

Постій і пробач!

Я вже не такий.

Підклею листки,

Обгорну у обнову,

І, ніби новенька,

Станеш ти знову!

(Обнімає Книжку, бере її за руку і виводить.)

Звучить «Пісенька про дружбу».

Р о з б и ш а к а-З а в а ж а к а *(виходить на галявину)*. Я такий схвильований, зворушений вашою увагою, що не можу й словами передати! Недарма

кажуть, що за добро треба платити добром. Я поміркую та обов'язково щось придумаю.

Учениця. Як нам пощастило, діти, що ми побували на казковій галявині Добра і Справедливості! Діти, а кому ж ми цим зобов'язані?

Діти. Феям Добра та Ввічливості.

Феї заходять на галявину.

Учениця. А ось і вони — Фея Добра і Фея Ввічливості.

Фея Ввічливості

Ми раді знову вас вітати.
Чудове в нас сьогодні свято!
Навчилися старших поважати,
І малюків не ображати!
Вітатись чемно з усіма —
За всіх радію не дарма!

Звучить лірична музика.

Фея Добра. Здавна на Землі люди цінували праведне життя — життя чесне, щире, відкрите, правдиве. Треба стримувати себе від поганих учинків, лихих намірів. Зло, як відомо, довго не забувається і породжує зло. А от добро помножує добро. Не давайте злу побороти добро!

Учениця. Щоб люди вас поважали, приязно ставилися до вас, ніколи не забувайте і завжди дотримуйте золотого правила вихованості: ставтесь до людей так, як би ви хотіли, щоб люди ставилися до вас!

Учень

Сказав мудрець: «Живи, добро звершай!
Та нагород за це не вимагай.
Лише в добро і вищу правду віра
Людину відрізняє від мавпи й звіра.
Хай оживає істина стара:
«Людина починається з добра!»

Фея Добра. Щоднини будьте веселі та дужі!

Фея Ввічливості. Жилось щоб у злагоді, щасті і мирі!

Звучить пісня «Хай живе надія» (муз. і сл. Ірини Білик).

Читання й обговорення оповідання В. Осєєвої

СИНІ ЛИСТОЧКИ

У Каті було два зелених олівці. А в Оленки жодного.

От і просить Оленка Катю:

— Дай мені зелений олівець.

А Катя й каже:

— Спитаю у мами.

Приходять на другий день обидві дівчинки в школу. Запитує Оленка:

— Дозволила мама?

А Катя зітхнула й каже:

— Та мама дозволила, а от брата я не спитала.

— Тоді спитай ще брата, — говорить Оленка.

Приходить Катя наступного дня.

— Ну що, дозволив брат? — запитує Оленка.

— Та брат дозволив, але я боюся, зламаєш ти олівця.

— Я обережненько, — обіцяє Оленка.

— Гляди, — говорить Катя, — не підстругуй, не натискуй дуже, в рот не бери. Та не малюй багато.

— Мені, — каже Оленка, — тільки листочки на деревах намалювати треба і травичку зелену.

— Це багато, — говорить Катя, а сама брови хмурить. І лице невдоволене зробила.

Подивилася на неї Оленка і відійшла. Не взяла олівця. Здивувалася Катя, побігла за нею.

— Та чого ж ти? Бери!

— Не треба! — відповідає Оленка.

На уроці вчитель запитує:

— Чого у тебе, Оленко, листя на деревах синє?

— Олівця зеленого немає.

— А чом ти у своєї подружки не взяла?

Мовчить Оленка. А Катя почервоніла, як рак, і каже:

— Я їй давала, а вона не бере.

Подивився учитель на обох:

— Треба так давати, щоб можна було взяти.

Переклад з російської М. Познанської